

عنوان مقاله:

ارزیابی اثرات خشک سالی بر خصوصیات خاک و تنوع گونه ای گیاهی ذخیره گاه ژنتیکی گیاه دیودال (*Ammodendron persicum*) در مراتع حاجی آباد خراسان جنوبی

محل انتشار:

مجله مهندسی اکوسیستم بیابان، دوره 9، شماره 26 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مسلم رستم پور - دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه بیرجند

محمد ساغری - دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

کمبود بارندگی و در پی آن خشک سالی، منجر به تغییراتی در اکوسیستم های مرتعی می شود. تشخیص تدریجی این نوسانات، به آسانی نیست. پایش مرتع به منظور تفکیک اثر تغییر اقلیم و مدیریت از جمله تحقیقات مورد علاقه بین متخصصان مرتع است. بدین منظور، برای بررسی روند تغییرات خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک و تنوع گونه ای گیاهی ناشی از اثرات تغییر اقلیم در یک بازه یازده ساله، ذخیره گاه ژنتیکی دیودال که در این دوره تحت قرق حفاظتی بود، انتخاب شد. نمونه برداری از خاک و پوشش گیاهی در زمان و مکان مشخص در دو سال بسیار مرطوب (۱۳۸۵ و ۱۳۸۶) و نسبتاً خشک (۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) بر اساس شاخص خشک سالی بارش استاندارد شده (SPI) طبق چهارچوب مشخص انجام شد. خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک در آزمایشگاه تعیین شد. درصد پوشش گیاهی کل، غنا و شاخص های عددی تنوع و غالبیت گونه ای برآورد شد. نتایج نشان داد که پس از گذشت یازده سال، میزان شن، سیلت و اسیدیته افزایش و رس، هدایت الکتریکی و رطوبت اشباع خاک کاهش معنی داری داشته است. بافت خاک نیز از شنی لومی به شنی ریز تغییر پیدا کرده است. همچنین درصد پوشش گیاهی (از ۳۵٪ به ۳۳/۲۷٪)، تعداد پایه (از ۴/۳۵ تا ۴۱/۲۱ پایه در هر مترمربع)، غنای کل (از ۲۴ گونه به ۱۸ گونه) و تنوع گونه ای (از ۷۳/۲ به ۹۲۴/۰) کاهش و غالبیت گونه ای (از ۱۶/۰ به ۷۵/۰) افزایش معنی داری داشته است ($p < 0.01$) و وضعیت مرتع از متوسط به وضعیت ضعیف تغییر کرده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که تغییرات درصد لاشبرگ، ماده آلی و آهک خاک به کندی انجام می گیرد.

کلمات کلیدی:

تغییر اقلیم، خصوصیات خاک، پوشش گیاهی، تنوع گونه ای، دیودال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934732>

